

І.В. Карбівничий, аспірант
ДВНЗ “Українська академія банківської справи НБУ”

МІНІМІЗАЦІЯ КРЕДИТНИХ РИЗИКІВ ЗА ДОПОМОГОЮ КРЕДИТНОЇ ПОЛІТИКИ

У банківському бізнесі важливу роль відіграє організація ризик-менеджменту, який повинен базуватись на науково обґрунтованій методології, банківських технологіях та досвіді управління ризиками. В умовах фінансової кризи, жорсткої конкуренції та збільшення вірогідних ризиків кредитної безпеки перед керівництвом поставлені завдання підвищення фінансової надійності та стійкості банку.

Основним критерієм для визначення якості кредитної діяльності є якість управління кредитним ризиком. Прийняття управлінських рішень у сфері кредитної діяльності банків повинно базуватись на основі розробленої ними кредитної політики, що, безумовно, зменшує кредитні ризики, сприяє поліпшенню їхньої ліквідності та рентабельності, а також дає змогу знайти оптимальне співвідношення конкуруючих характеристик “ризиків та дохідності”.

На практиці банківський ризик-менеджмент повинен ще до виникнення ризикових позицій ідентифікувати та оцінити всі кредитні ризики та дозволити взяти на себе банкам лише ті ризики, які знаходяться в допустимих межах, визначених кредитною політикою, можуть бути контрольованими та відповідають їх фінансовим можливостям.

У США та Західній Європі банки активно розробляють та застосовують на практиці ризик-менеджмент щодо регулювання своєї кредитної діяльності та розробки на її основі кредитної політики. Це дозволяє більш успішніше функціонувати в банківському середовищі, ефективно управляти кредитними ризиками та вдосконалювати власне кредитний процес.

Сучасний ризик-менеджмент у сфері управління кредитними ризиками виступає як стратегічний компонент оптимізації використання капіталу з врахуванням ризику.

Процес управління кредитними ризиками можна поділити на декілька етапів: розробка стратегії, ідентифікація, оцінка, управління та контроль за управлінням ризиками. Кожен з цих етапів виконує відповідні завдання та функції, що в сукупності формує методологію управління кредитними ризиками та стратегічний рівень аналізу.

Стратегічне управління кредитними ризиками являє собою діяльність з розробки ризикових кредитних стратегій банку, формування цілей та вибору методів їх досягнення. В основі стратегічного управ-

ління лежить аналіз факторів, які впливають на кредитні ризики, стратегічне планування, механізми ув'язки стратегічних та тактичних рішень, контроль за реалізацією стратегії та можливість своєчасного її коригування.

Головним функціональним призначенням кредитної політики є ефективне стратегічне управління кредитними ризиками, що дозволяє забезпечити банківському капіталу постійний потенціал прибутковості, в той час як підрозділи банківської установи, які займаються здійсненням кредитних операцій та тактичним управлінням кредитними ризиками, перетворюють цей потенціал у прибуток.

Кредитний ризик-менеджмент займає домінуюче становище в управлінні банківськими ризиками, тому застосування його здійснюється системно, комплексно та поетапно на стратегічному та тактичному рівнях всіма банківськими підрозділами, які реалізують та контролюють кредитний процес.

Кредитна політика створює основу процесу стратегічного управління кредитною діяльністю банку відповідно до її місії, загальної концепції розвитку та кредитної стратегії, оскільки визначає пріоритети, цілі, завдання, принципи, стандарти, засоби та методи їх досягнення, організацію кредитного процесу, порядок прийняття рішень за кредитами, якими повинні керуватися у своїй діяльності всі працівники, які задіяні в кредитному процесі. Зважена кредитна політика дозволяє поєднати стратегічне та тактичне управління кредитною діяльністю, що забезпечує створення механізму узгодження тактичних та стратегічних рішень, а також можливість контролю за їх реалізацією та своєчасним корегуванням.